

**Standard ochrony małoletnich
w Katowickiej Specjalnej Strefie
Ekonomicznej S.A.**

Katowice, dnia 10.12.2024 roku

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 560)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks Rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t. j. Dz. U z 2024 r. poz. 17);
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzory formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870);
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. 2012 poz. 1169).

Standardy ochrony małoletnich, dostosowane do potrzeb, organizacji, charakteru i specyfiki Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. (dalej KSSE), określają w szczególności:

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi, a personelem KSSE, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
- 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletnich;
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 4) zasady ochrony danych osobowych małoletniego, określające sposób przechowywania i udostępniania informacji o małoletnim oraz zasady ochrony wizerunku małoletniego, w tym sposobu jego utrwalania i udostępniania;
- 5) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
- 6) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia;
- 7) sposób dokumentowania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego i zasady przechowywania dokumentów;
- 8) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
- 9) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§ 1

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Każdy pracownik KSSE traktuje osobę małoletnią z szacunkiem oraz uwzględnia jej potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownicy KSSE realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa oraz zgodnie z przepisami wewnętrznymi i swoimi kompetencjami.

§ 2

Słowniczek pojęć

1. Pracownikiem jest osoba zatrudniona w KSSE na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusz i stażysta.
2. Małoletnim zgodnie z kodeksem cywilnym jest osoba, która nie ukończyła 18 roku życia.
3. Opiekunem prawnym małoletniego jest osoba uprawniona do reprezentacji małoletniego, w szczególności jego rodzic, opiekun, rodzic zastępczy lub opiekun tymczasowy (czyli osoba upoważniona do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych).
4. Zgoda opiekuna małoletniego oznacza co do zasady zgodę co najmniej jednego opiekuna prawnego małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami prawnymi małoletniego należy ich poinformować o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
5. Przez krzywdzenie małoletniego należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego, a także zaniechanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych małoletniego i zakłóceniem jego rozwoju. Wyróżnia się następujące formy krzywdzenia:
 - a) Przemoc fizyczna wobec małoletniego – działanie bądź zaniechanie, wskutek którego małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożony. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za małoletniego, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa. O przemoc fizycznej mówimy zarówno w wymiarze jednorazowym, jak i powtarzającym się.
 - b) Przemoc psychiczna wobec małoletniego – przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim a osobą za niego odpowiedzialną lub osobą, której małoletni ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:

- niedostępność emocjonalną,
 - zaniedbywanie emocjonalne,
 - relację z małoletnim opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,
 - nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z małoletnim,
 - niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności małoletniego,
 - niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między małoletnim a osobą odpowiedzialną,
 - nieodpowiednią socjalizację, demoralizację,
 - sytuacje, w których małoletni jest świadkiem przemocy,
- c) Przemoc seksualna wobec małoletniego (wykorzystywanie seksualne małoletniego) – jest to angażowanie małoletniego przez osobę dorosłą lub innego małoletniego w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji, gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne - np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku małoletniego, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania małoletniego, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming - strategie nieseksualnego uwodzenia małoletniego z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje takie jak: dotykanie małoletniego, zmuszanie małoletniego do dotykania ciała sprawcy, stosunek seksualny). Każda czynność seksualna podejmowana z małoletnim przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku małoletnich mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inny małoletni) a wykorzystywanym (małoletnim) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego małoletnich zalicza się wyzyskiwanie seksualne. Jest to jakiegokolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności małoletniego na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania – w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (choć nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególne zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych małoletnich, jak i opiekunów prawnych tych małoletnich mogących paść ofiarą wyzysku.
- d) Zaniedbywanie małoletniego – jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb małoletniego. Może przyjmować formę nierespektowania praw małoletniego, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania małoletniego dochodzi w relacjach małoletniego z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.
- e) Przemoc rówieśnicza (nękanie rówieśnicze, bullying). Przemoc rówieśnicza ma miejsce, gdy małoletni doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonów komórkowych).

Przemoc rówieśniczą obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje:

- przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie),
 - przemoc relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż),
 - przemoc fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie),
 - przemoc materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów)
 - cyberprzemoc/przemoc elektroniczną (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę),
 - wykorzystanie seksualne - dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
 - przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami), pochodzeniem, narodowością, orientacją seksualną, wyznawaną religią czy innymi cechami.
- f) Cyberprzemoc – nękanie, straszenie, ośmieszanie poprzez wysyłanie wiadomości komentarzy; umieszczanie lub rozpowszechnianie kompromitujących treści, zdjęć, filmów w Internecie
- g) przemoc domowa – to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobro osobiste, w szczególności:
- h) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - i) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - j) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby
 - k) cierpienie lub krzywdę,
 - l) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - m) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- h) przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom.
6. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony małoletnich to wyznaczony przez KSSE pracownik sprawujący nadzór nad prawidłowym stosowaniem standardów ochrony małoletnich oraz ich aktualnością. W przypadku nieobecności

wyznaczonego pracownika, inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

7. Dane osobowe małoletniego to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

§ 3

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

1. Pracownicy KSSE w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich. Takie jak:
 - małoletni jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
 - małoletni kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
 - małoletni żebrze - małoletni jest głodny;
 - małoletni nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
 - małoletni nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
 - małoletni ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
 - podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., małoletni często je zmienia;
 - małoletni nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
 - boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
 - małoletni wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 - małoletni cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
 - małoletni jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.;
 - używa środków psychoaktywnych;
 - nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
 - w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować
 - małoletni jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku; małoletni mówi o przemocy.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy KSSE podejmują rozmowę z opiekunami prawnymi, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania pomocy w innych instytucjach/podmiotach działających na rzecz małoletnich.

§ 4

Zasady rekrutacji pracowników

1. KSSE dokłada wszelkich starań, aby pracownicy współpracujący z małoletnimi (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenie, stażyści, praktykanci oraz wolontariusze) posiadali odpowiednie kwalifikacje do pracy z małoletnimi.
2. Przed powierzeniem pracownikowi/kandydatowi na pracownika obowiązków służbowych dotyczących współpracy z małoletnimi, KSSE sprawdzi czy pracownik/kandydat na pracownika figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze). Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl.
3. W celu sprawdzenia osoby w Rejestrze potrzebne są następujące dane kandydata / kandydatki:
 - imię i nazwisko,
 - data urodzenia,
 - PESEL,
 - nazwisko rodowe,
 - imię ojca,
 - imię matki.
4. Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
5. KSSE może pobierać od pracownika/kandydata na pracownika na stanowisku obejmującym współpracę z małoletnimi informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
6. Jeżeli pracownik/kandydat na pracownika posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariatu związanych z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
7. KSSE może pobrać od pracownika/kandydata na pracownika oświadczenie o państwie/ach w których pracownik/kandydat na pracownika miał miejsce zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska. Oświadczenie składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej. Oświadczenie stanowi załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.
8. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego,

wówczas pracownik/kandydat na pracownika składa oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

9. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
10. Zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego można domagać się wyłącznie w przypadkach, gdy przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności.
11. Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.

§ 5

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami a małoletnimi

1. Pracownicy KSSE znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni i małoletni – małoletni ustalone w KSSE. Zasady stanowią Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.
2. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do niniejszych Standardów.

§ 6

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego

1. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich:
 - a) podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad małoletnim),
 - b) podejrzenie innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie,

- c) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych młodocianego (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę małoletniego przez:
 - a) osoby dorosłe;
 - b) innego małoletniego.
 4. W przypadku powzięcia przez pracownika KSSE podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, lub nastąpiło zgłoszenie takiej okoliczności przez małoletniego lub opiekuna prawnego małoletniego, pracownik KSSE ma obowiązek niezwłocznego sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji kierownictwu KSSE. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową.
 5. Interwencja prowadzona jest przez kierownictwo KSSE, które może wyznaczyć na stałe do tego zadania inną osobę. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości pracowników KSSE, młodocianych i opiekunów prawnych małoletnich.
 6. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez kierownictwo jednostki.
 7. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony kierownictwa jednostki, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
 8. Do udziału w interwencji można dopuścić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z małoletnimi o trudnych doświadczeniach.
 9. Kierownictwo jednostki informuje opiekunów prawnych małoletniego o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja, sąd rodzinno-opiekuńczy lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
 10. Po poinformowaniu opiekunów małoletniego, kierownictwo jednostki składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej.
 11. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik KSSE, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.
 12. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego, kierownictwo jednostki przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w szczególności jego opiekunami. Kierownictwo jednostki stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego.

13. Kierownictwo jednostki organizuje spotkanie z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
14. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo, kierownictwo jednostki sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do jednostki Policji lub Prokuratury.
15. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami małoletniego wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą małoletniemu, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają małoletniego, którego doświadczyło krzywdzenie, wówczas kierownictwo jednostki sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
16. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego, zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. małoletni chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej, jego nieobecności w szkole są nieusprawiedliwione, nie uczestniczy w zajęciach praktycznych u pracodawcy), rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego (rodzic/inny domownik krzyczy na małoletniego, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź – w przypadku przemocy i zaniedbania – konieczności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.
17. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez pracownika KSSE, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi (nie tylko małoletnim pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
18. W przypadku, gdy pracownik KSSE dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, kierownictwo jednostki powinno zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzaną o krzywdzenie, małoletniego oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności małoletniego, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez jednostkę, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren KSSE/miejsca prowadzonych zajęć/staży/kursów-szkoleń, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z firmą współpracującą.
19. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
20. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie.

21. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego przebywającego na terenie KSSE (np. prowadzonych działań związanych z realizacją projektów) należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami prawnymi, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego krzywdzonego.
22. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzan o krzywdzenie innego małoletniego sam nie jest krzywdzony przez opiekunów, innych dorosłych bądź innych małoletnich. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego małoletniego.
23. W przypadku, gdy małoletni krzywdzący nie uczestniczy w zajęciach związanych z realizacją projektu na terenie KSSE należy porozmawiać z małoletnim krzywdzonym, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami małoletniego krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Kierownictwo jednostki organizuje spotkanie z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych małoletniego krzywdzącego).
24. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować Policję poprzez pisemne zawiadomienie.
25. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę Policji lub Prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.
26. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 6.
27. W przypadku podejrzeń wobec pracownika, kartę interwencji załącza się do akt osobowych pracownika.

§ 7

Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. KSSE zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. KSSE uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku małoletniego stanowią Załącznik nr 7 do niniejszych Standardów.

3. Pracownikom KSSE nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu małoletniego) na terenie KSSE bez pisemnej zgody opiekunów małoletniego.
4. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik KSSE może skontaktować się z opiekunem prawnym małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody.
5. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna prawnego małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
6. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: publiczna impreza, realizacja działań projektowych zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
7. Upublicznienie przez pracownika KSSE wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna prawnego małoletniego.
8. Pisemna zgoda opiekuna prawnego małoletniego powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany.

§ 8

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

1. KSSE zapewniając małoletnim dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Na terenie KSSE dostęp do Internetu możliwy jest:
 - a) pod nadzorem pracownika KSSE - na urządzeniach jednostki,
 - b) za pomocą sieci WIFI udostępnionej przez KSSE, po podaniu hasła.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika KSSE, osoba ta ma obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas kursów/szkoleń/zajęć związanych z realizacją projektów.
4. Osoba odpowiedzialna za Internet zapewnia, aby sieć internetowa jednostki była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.
5. Informację o małoletnich, którzy korzystali z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, osoba odpowiedzialna za Internet przekazuje kierownictwu jednostki, które powiadamia opiekunów małoletniego o zdarzeniu.

§ 9

Zasady udostępniania standardów

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem KSSE jest dokumentem ogólnodostępnym.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej KSSE.
3. Pracownik przekazuje opiekunowi małoletniego uczestniczącego w działaniach prowadzonych przez KSSE do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami. Opiekun w oświadczeniu może zaproponować swoje sugestie. Jeśli takie się pojawią, pracownik KSSE przekazuje je osobie odpowiedzialnej za realizację Standardów. Oświadczenie stanowi załącznik nr 5 do niniejszych Standardów.

§ 10

Monitoring

1. Kierownictwo jednostki wyznacza pracownika [imię i nazwisko] jako osobę odpowiedzialną za Standard ochrony małoletnich w KSSE.
2. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w Standardach.
3. Osoba, o której mowa w punkcie poprzedzającym, przeprowadza wśród pracowników KSSE, raz na 2 lata, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi Załącznik nr 8 do niniejszych Standardów.
4. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów.
5. Osoba, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu, dokonuje opracowania ankiet wypełnionych przez pracowników KSSE. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje kierownictwu jednostki.
6. Kierownictwo jednostki wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie Standardów.

§ 11

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników KSSE, w szczególności poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

1. OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI
2. OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA
3. ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI POMIĘDZY PRACOWNIKAMI A MAŁOLETNIMI
4. OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNICH
5. OŚWIADCZENIE OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO O ZAPOZNANIU SIĘ Z OBOWIĄZUJĄCYMI STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH
6. KARTA INTERWENCJI
7. ZASADY OCHRONY WIZERUNKU I DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNICH
8. MONITORING POLITYKI – ANKIETA